

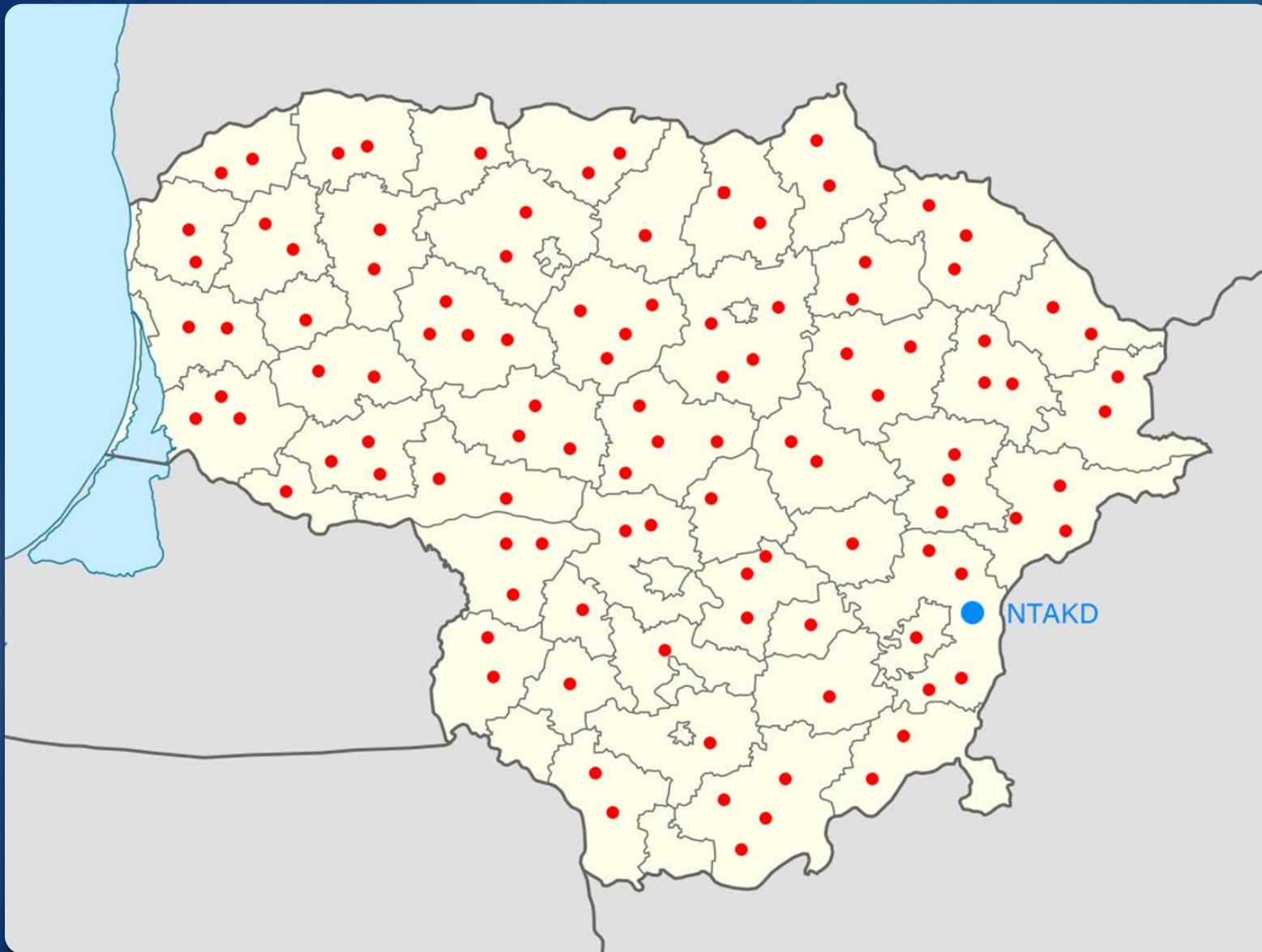
Tabako ir alkoholio kontrolės skyriaus vedėjas DARIUS SADAUNYKAS

Kaip vykdoma Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatyme (TKĮ) įtvirtinta veiklos, susijusios su tabako gaminiais ir su tabako gaminiais susijusiais gaminiais, neapdorotu tabaku, priežiūra?

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ŽEMĖLAPIS

60 savivaldybių
ir
NTAKD

LIS duomenimis

savivaldybės yra išdavusios
licencijų verstis **mažmeninė**
prekyba tabako gaminiais ir
su tabako gaminiais
susijusiais gaminiais
(pvz. elektroninės cigaretės)

> 18 000 vnt.

NTAKD

Didmeninė prekyba, **gamyba**
(tik alkoholis, tabakas bei
susiję gaminiai)

> 700 vnt.

Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymas (TKĮ)

1995 m.

21 straipsnis. Ekonominių sankcijų už Tabako kontrolės įstatymo pažeidimus taikymas

Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba Valstybinė higienos inspekcija prie Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos, arba Lietuvos kokybės inspekcija prie Valstybinės konkurencijos ir vartotojų teisių gynimo tarnybos, arba Visuomenės informavimo priemonių valdyba prie Teisingumo ministerijos, arba Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos, arba **savivaldos vykdomosios institucijos**, arba policija pagal savo kompetenciją turi teisę skirti įmonėms, įstaigoms, organizacijoms baudas už šio įstatymo pažeidimus.

2026 m.

25 straipsnis. Veiklos, susijusios su tabako gaminiais ir su tabako gaminiais susijusiais gaminiais, neapdorotu tabaku, priežiūra, atsakomybė už šio Įstatymo pažeidimus, tabako gaminių ir su tabako gaminiais susijusių gaminių, neapdoroto tabako konfiskavimas ir sunaikinimas

1. Veiklos, susijusios su tabako gaminiais ir su tabako gaminiais susijusiais gaminiais, neapdorotu tabaku, priežiūra, vadovaudamiesi **Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatomis**, pagal kompetenciją vykdo **Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas**, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, **savivaldybių merai arba jų įgaliotos savivaldybių administracijos**, Valstybinė mokesčių inspekcija, Lietuvos Respublikos muitinė, policija, kitos valstybinės priežiūros ir teisėsaugos institucijos.

Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymas (TKĮ)

TKĮ 26 str. nustatyta, kad savivaldybių administracijos skiria baudas už:

10 straipsnio 1 dalyje (*vertimasis veikla neturint mažmeninės licencijos*);

14 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų pažeidimus mažmeninės prekybos vietose (*laikymas, pardavimas neturint mažmeninės licencijos*);

15 ir 16 straipsnių (*mažmeninės prekybos vietų ir būdų ribojimas: prekybos automatai, nuotolinė prekyba, pardavimas nepilnamečiams*);

17 straipsnio 1 dalies (*reklama, paslėpta reklama išorinėse reklamos priemonėse*), **5 ir 6 dalių** (*pardavimas asmenims iki 18 metų, informacijos pateikimas nenustatytose vietose*);

18 straipsnio 1 dalies nuostatų pažeidimus (*nemokamas gaminių, įrenginių platinamas, konkursų, akcijų rengimas, skelbimas apie kainų sumažinimus, tabako gaminių imitacijų gaminimas ir pardavimas ir kt.*)

Beveik visi straipsniai dubliuojasi su NTAKD, išskyrus reklamą išorinės reklamos priemonėse

Didmeninės ir mažmeninės prekybos tabako gaminiais ir su tabako gaminiais susijusiais gaminiais, didmeninės prekybos neapdorotu tabaku licencijavimo taisyklės
(LRV 2012-12-05 d. nutarimas Nr.1450)

10. Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas **ir** savivaldybės meras ar jo įgaliota savivaldybės administracija (toliau – licencijas išduodanti institucija) taip pat atlieka šias su licencijų išdavimu, patikslinimu, įspėjimu apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ar panaikinimą, licencijos galiojimo sustabdymu ar panaikinimu susijusias funkcijas:

10.5. **prižiūri**, kaip licencijas turintys juridiniai asmenys ar užsienio juridinių asmenų filialai laikosi licencijuojamos veiklos sąlygų;

SAVIVALDYBIŲ APKLAUSA 2025 m.

Nuo 2025-02-05 iki 2025-03-10 buvo atlikta visų 60 savivaldybių apklausa, kaip įgyvendinamas TKĮ 25 str. už laikotarpį nuo 2023-01-01 iki 2024-12-31

Gauta atsakymų – 55

Taikytos ekonominės sankcijos – 0

Savivaldybės turi pasitvirtinusios teisės aktais priežiūros vykdymo tvarką - 2

Pasiūlymai dėl TKĮ pakeitimų - 4

TURIME SUSITARTI

- ▶ Dabartiniame kontekste, kai atsakomybės paskirstomos daugeliui, tačiau tikrų „šeimininkų“ nėra, - sukelia neapibrėžtumą, tarpinstitucinę administracinę naštą, neužtikrinamas reikiamas rezultatas ir kt.;
- ▶ Visuomenė nebežino, kas ir už kokius klausimus iš tiesų yra atsakingas;
- ▶ **Pradėta diskusija nacionaliniu lygmeniu susitarti nustatant aiškias „atsakomybių ribas“;**
- ▶ Parengtas TKĮ pakeitimo projektas, darbo tvarka derinamas su EIMIN, SAM, LSA;
- ▶ EIMIN parengė LRV Nr. 511 „Dėl institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo” (savivaldybės priežiūros institucijų sąraše).

PRIEŽIŪROS PRINCIPAI

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (VAĮ)

- ▶ 2 str.16. **Ūkio subjektų veiklos priežiūra** – viešojo administravimo subjektų veikla prižiūrėti, kaip ūkio subjektai laikosi teisės aktų ir administracinių sprendimų.
- ▶ Ūkio subjektų veiklos priežiūra turi būti vykdoma visa apimtimi, vadovaujantis VAĮ, nustatančiu ūkio subjektų priežiūros principus:
 - ▶ minimalios ir proporcingos ūkio subjektų veiklos priežiūros naštos;
 - ▶ nediskriminavimo, planavimo, viešumo;
 - ▶ metodinės pagalbos teikimo, funkcijų atskyrimo;
 - ▶ rizikos vertinimo;
 - ▶ ūkio subjektų konsultavimo;
 - ▶ poveikio priemonių taikymo ūkio subjektams ir kt.
- ▶ Esminiai aspektai, kuriais rekomenduojame vadovautis savivaldybėms, siekiant nuoseklaus ir efektyvaus ūkio subjektų veiklos priežiūros modelio, pateikiami EIMIN [Verslo priežiūros politikos](#) skiltyje.

IŠORINĖ REKLAMA ?

NTAKD KOMANDA

**AČIŪ, KAD ESATE KARTU,
SIEKIANŲ BENDRŲ TIKSLŲ !**